

**PROGRAM WSPÓŁPRACY MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOŁONTARIACIE NA LATA 2026-2030**

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Cel główny i cele szczegółowe Programu	3
III. Zasady współpracy.....	4
IV. Zakres przedmiotowy.....	5
V. Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	8
VI. Priorytetowe zadania publiczne	8
VII. Sposób realizacji Programu	9
VIII. Okres realizacji Programu.....	11
IX. Wysokość środków planowanych na realizację Programu	12
X. Sposób oceny realizacji Programu.....	12
XI. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji (sposób powstania dokumentu).....	12

I. Wstęp

Współpraca instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi jest elementem polskiego porządku prawnego i pozostaje niezbędna dla skutecznego funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje pozarządowe, działając bliżej obywateli potrafią trafnie identyfikować lokalne potrzeby i reagować na nie szybko, elastycznie i adekwatnie. Z kolei instytucje publiczne dysponują środkami, strukturami oraz mechanizmami, które mogą wspierać działania organizacji pozarządowych oraz zwiększać ich zasięg. Dzięki współpracy organizacji pozarządowych i instytucji państwa możliwe jest lepsze wykorzystanie zasobów, unikanie dublowania działań oraz tworzenie rozwiązań dostosowanych do potrzeb i problemów społecznych.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (zwane dalej „MSZ”) od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi bazując na ich doświadczeniu, elastyczności i zdolności do działania w różnych środowiskach, zarówno w kraju jak poza jego granicami. Współpraca ta przyjmuje różne formy: od formułowania opinii i rekomendacji, poprzez działania informacyjne i promocyjne do zlecania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

„Program współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2026-2030” (zwany dalej „Program”) obejmuje swoim zakresem szereg zadań jakie będą realizowane lub których realizacja będzie kontynuowana przez Ministra Spraw Zagranicznych we współpracy z szerokim środowiskiem organizacji pozarządowych w ramach kilku istotnych obszarów polskiej polityki zagranicznej i dyplomacji publicznej, tj. np.: współpracy rozwojowej, w tym pomocy humanitarnej, kształtowania międzynarodowego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej, wspierania działań promujących polską gospodarkę, kulturę, język, turystykę, technikę i naukę.

II. Cel główny i cele szczegółowe Programu¹

Celem głównym Programu jest zapewnienie skutecznej współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi przy realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych w zakresie polityki zagranicznej, a także zwiększenie świadomości społecznej na temat różnych wymiarów polskiej polityki zagranicznej oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) realizacja priorytetowych celów Rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030 dotyczących nauczania języka polskiego, polityki powrotowej, edukacji obywatelskiej, patriotycznej i tożsamościowej, finansowania działalności polonijnej, działania na rzecz podtrzymania tożsamości, więzi z krajem oraz zachowania dziedzictwa kulturowego i wsparcia społeczno-humanitarne;

¹ Cel główny oraz cele szczegółowe „Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2026–2030” ustalono zgodnie z art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).

- 2) wzmocnienie aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej, w tym wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu;
- 3) promocja problematyki ochrony praw człowieka i demokracji; ochrona praw mniejszości oraz otwartego i tolerancyjnego społeczeństwa;
- 4) włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz bezpieczeństwa gospodarczego promocji polskiej gospodarki, w tym wspierania polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, poszerzania wiedzy w środowiskach lokalnych o procesach i wydarzeniach międzynarodowych, zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym w międzynarodowych instytucjach finansowych);
- 5) umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2025 poz. 1460, z późn. zm.) oraz ich udział w realizacji działań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej i edukacji globalnej w celu wspólnego wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego priorytetowych dla polskiej pomocy krajów rozwijających się i ich społeczeństw;
- 6) aktywizacja organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań na rzecz budowania pożądanego wizerunku Polski za granicą;
- 7) podniesienie poziomu akceptacji dla polskiej polityki zagranicznej w polskim społeczeństwie m.in. poprzez aktywność Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej²;
- 8) budowanie w społeczeństwie obywatelskim świadomości zagrożeń związanych z dezinformacją międzynarodową oraz wiedzy na temat sposobów przeciwdziałania temu zjawisku.

III. Zasady współpracy

Zasada pomocniczości – problemy powinny być rozwiązywane na możliwie najniższym, odpowiednim szczeblu społecznym a administracja publiczna nie ingeruje, jeśli interesariusze są w stanie i chcą działać samodzielnie.

Zasada suwerenności stron – administracja publiczna respektuje niezależność i odrębność wspólnot obywateli i organizacji społecznych, uznając ich prawo do niezależnego identyfikowania i rozwiązywania problemów społecznych.

Zasada partnerstwa – współpraca między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi realizującymi wspólne cele jest przejrzysta, oparta na wzajemnym szacunku i nastawiona na to, aby osiągnąć jak najlepsze rezultaty.

Zasada efektywności – działania są prowadzone sprawnie, przy użyciu najlepszych dostępnych narzędzi i z odpowiedzialnym gospodarowaniem środkami publicznymi.

Zasada uczciwej konkurencji – zarówno instytucje administracji publicznej, jak i organizacje pozarządowe, mają równe szanse i takie same prawa w rywalizacji o możliwość wykonania danego zadania publicznego.

² Realizacja zadania publicznego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej” w obecnym kształcie trwa do 31 grudnia 2026. Współpraca z siecią RODM w ramach realizacji niniejszego Programu po tej dacie zależeć będzie od rozstrzygnięć kolejnego konkursu za realizację zadania publicznego.

Zasada jawności – prawo partnerów wspólnego przedsięwzięcia do pełnej informacji, w tym udostępniania danych z zachowaniem regulacji RODO. Dysponowanie prawdziwą i rzetelną wiedzą przez obie strony przyczynia się do tworzenia partnerskich i transparentnych relacji oraz budowania obustronnego zaufania.

IV. Zakres przedmiotowy

Program umożliwia współpracę Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1275). Minister Spraw Zagranicznych, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. poz. 993), kieruje następującymi działami administracji rządowej: członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej oraz sprawy zagraniczne.

Dział członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej obejmuje sprawy:

1. udziału organów administracji rządowej w pracach instytucji i organów Unii Europejskiej;
2. zgodności polskiego systemu prawa z prawem Unii Europejskiej oraz ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej w relacjach z instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym w postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej, a także przed Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
3. przygotowania organów administracji rządowej do wykonywania zadań wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Dział sprawy zagraniczne obejmuje sprawy:

1. stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi;
2. reprezentowania i ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, w tym także przed sądami i trybunałami międzynarodowymi, z zastrzeżeniem zadań realizowanych w ramach działu członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej,
3. koordynacji polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej;
4. reprezentowania i ochrony interesów polskich obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą, a także współpracy z Polakami zamieszkałymi za granicą, w tym wspierania polskich instytucji kulturalnych i oświatowych za granicą;
5. współpracy rozwojowej, w tym pomocy humanitarnej;
6. kształtowania międzynarodowego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej;
7. działalności informacyjnej i edukacyjnej służącej rozpowszechnianiu wiedzy o integracji europejskiej i zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej;
8. inicjowania i koordynowania działań dotyczących zatrudnienia obywateli polskich w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych;
9. dyplomacji publicznej i kulturalnej, a także wspierania działań promujących polską gospodarkę, kulturę, język, turystykę, technikę i naukę realizowanych w ramach innych działów administracji rządowej.

W obszarze zadań realizowanych przez MSZ funkcjonują ciała opiniodawczo-doradcze:

- **Rada Konsultacyjna do Spraw Odporności na Dezinformację Międzynarodową przy Ministrze Spraw Zagranicznych**³ - organ, którego zadaniem jest formułowanie opinii i rekomendacji w kwestiach związanych z przeciwdziałaniem szkodliwym manipulacjom w środowisku informacyjnym. Członkami Rady są przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego zaproszeni do udziału w pracach tego gremium przez działającego w imieniu Ministra Spraw Zagranicznych Pełnomocnika do spraw Przeciwdziałania Dezinformacji Międzynarodowej. Rada ma służyć synergii działań środowiska obywatelskiego, przy wykorzystaniu potencjału, wiedzy oraz doświadczeń przedstawicieli samorządów, nauki, biznesu i kultury dla przeciwdziałania zewnętrznym ingerencjom w środowisku informacyjnym, a także dla budowania społecznej odporności w tym zakresie.
- **Rada Konsultacyjna ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej przy Ministrze Spraw Zagranicznych** – przedmiotem zainteresowania Rady są w głównej mierze możliwości wspierania polskich przedsiębiorstw w ich aktywności na rynkach zagranicznych przez dyplomację ekonomiczną. Rada stanowi także forum prezentacji opinii i wymiany informacji nt. kluczowych problemów ekonomicznych, będących wyzwaniem dla polityki zagranicznej, a jednocześnie służy jako platforma omawiania działań i inicjatyw planowanych w sferze współpracy z zagranicą.
- **Rada Programowa Współpracy Rozwojowej**⁴ - do zadań Rady należy w szczególności: przedstawianie propozycji dotyczących priorytetów geograficznych i tematycznych współpracy rozwojowej, opiniowanie projektów programów wieloletnich i planów rocznych współpracy rozwojowej, opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej przez organy administracji rządowej, opiniowanie projektów dokumentów rządowych związanych ze współpracą rozwojową. W pracach Rady, biorą udział przedstawiciele organizacji pozarządowych. Informacje na temat posiedzeń Rady, w tym uchwały przez nią podjęte są podawane do wiadomości publicznej poprzez stronę internetową www.polskapomoc.gov.pl.
- **Zespół do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka**⁵ – zespół o charakterze opiniodawczo-doradczym powołany głównie w celu wypracowywania propozycji stanowisk dotyczących najważniejszych problemów wynikających ze skarg komunikowanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka oraz wydanych przez niego orzeczeń w sprawach przeciwko Polsce, a także propozycji działań mających na celu zapobieganie naruszaniu przez Polskę Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. 1993 nr 61 poz. 284). Ponadto Zespół zajmuje się monitorowaniem wykonywania wyroków Trybunału wobec Polski oraz analizowaniem problemów związanych z ich wykonaniem. Zarządzenie ustanawiające Zespół daje możliwość zaangażowania w jego prace również przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego⁶, co w praktyce realizowane jest przez organizowanie jednego

³ Vide zarządzenie nr 30 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 września 2024 r. w sprawie Rady Konsultacyjnej do spraw Odporności na Dezinformację Międzynarodową przy Ministrze Spraw Zagranicznych (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 49).

⁴ Vide rozdział 5 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej.

⁵ Vide § 6 zarządzenia nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (obsługę prac Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych).

⁶ Vide § 3 ust. 2 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku nr 5 („Przewodniczący Zespołu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu może zapraszać do udziału w pracach Zespołu, z głosem doradczym, osoby niebędące

posiedzenia plenarnego w roku w formule otwartej, z udziałem organizacji pozarządowych i przedstawicieli zawodów prawniczych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych mogą zostać również zaproszeni do udziału w spotkaniu grupy roboczej Zespołu. Zespół działa na zasadach transparentności – wszystkie sprawozdania z posiedzeń Zespołu oraz roczne sprawozdania z wykonywania wyroków Trybunału są udostępniane publicznie na stronie internetowej MSZ⁷.

- **Międzyresortowy Zespół do Spraw Polonii i Polaków za Granicą** – organ pomocniczy i opiniodawczo-doradczy Rady Ministrów powołany Zarządzeniem nr 105 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 października 2024 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Polonii i Polaków za Granicą (M.P. poz. 887). Zadaniem Zespołu jest m.in. określanie kierunków i celów polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy z Polonią i Polakami za granicą oraz wskazywanie kierunków zmian legislacyjnych i instytucjonalnych, które mają bezpośrednie znaczenie dla kształtowania i realizacji współpracy z Polonią i Polakami za granicą. Koordynując prace zespołu Ministerstwo Spraw Zagranicznych zapewnia wdrażanie celów, założeń i priorytetów Rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030, którą Rada Ministrów przyjęła w dniu 1 kwietnia 2025 r.
- **Międzyresortowy Zespół do spraw Przeciwdziałania Zagranicznej Ingerencji i Manipulacji w Środowisku Informacyjnym** – organ pomocniczy Rady Ministrów utworzony Zarządzeniem nr 18 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2025 r. Zadaniem Zespołu jest zintegrowanie informacji oraz całościowa i horyzontalna ocena w zakresie rozpoznawania i analizowania zagrożeń dla bezpieczeństwa przestrzeni informacyjnej. Ministerstwo Spraw Zagranicznych pełni rolę koordynatora Zespołu, a w jego skład wchodzi m.in. Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (NASK), Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Dowództwo Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz przedstawiciele służb specjalnych.

Placówki zagraniczne Rzeczypospolitej Polskiej, jako jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Spraw Zagranicznych, mogą współpracować z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji priorytetów polskiej polityki zagranicznej.

Działania te w szczególności mogą obejmować rozwijanie kontaktów z organizacjami pozarządowymi w celu współpracy przy realizacji zadań polskiej polityki zagranicznej. Placówki mogą wpierać polskie organizacje pozarządowe w nawiązywaniu kontaktów z ich odpowiednikami poza granicami kraju oraz współpracować w realizacji działań służących promowaniu polskiej perspektywy w politykach i inicjatywach realizowanych przez organizacje międzynarodowe np. Radę Europy, ONZ.

Ponadto placówki mogą włączać się, w zakresie swoich kompetencji, w działania realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach projektów wyłonionych w postępowaniach dotacyjnych ministra właściwego do spraw zagranicznych i ministrów innych działów administracji rządowej.

członkami Zespołu, w szczególności (...), a także przedstawicieli organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką ochrony praw człowieka”).

⁷ <http://www.gov.pl/web/dyplomacja/wykonywanie-orzeczen-trybunalu>.

V. Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Niefinansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje:

- wykonywanie obowiązków konsultacyjnych określonych przepisami powszechnie obowiązującymi i wewnętrznymi przepisami Rady Ministrów, w tym:
 - konsultowanie dokumentów oraz działań określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, w tym w ramach prac Rady Programowej Współpracy Rozwojowej;
 - kierowanie projektów aktów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących Polonii oraz sytuacji Polaków zamieszkałych za granicą do konsultacji publicznych z organizacjami pozarządowymi, których opinia jest pożądana z uwagi na realizowane przez nie zadania publiczne.
- udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych;
- zasięganie opinii organizacji pozarządowych w odniesieniu do realizacji zadań publicznych;
- zapraszanie do udziału w istniejących zespołach lub tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych;
- organizację spotkań w celu lepszego koordynacji realizacji zadań publicznych;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym publikowanie informacji na stronach internetowych www.gov.pl/dyplomacja, www.polskapomoc.gov.pl i www.polonia.gov.pl oraz poprzez kanały komunikacji społecznej Facebook (@Polacy świata), X (@Polska, @polskapomoc) oraz YouTube (@PolandMFA, @PolishAid);
- współpraca z fundacjami La Strada oraz ITAKA podczas organizowanych cyklicznie szkoleń dla kandydatów na stanowiska konsularne;
- współpraca z fundacją ITAKA podczas prowadzenia wspólnych działań na rzecz poszukiwania zaginionych obywateli polskich przebywających, zamieszkujących lub pracujących za granicą oraz wspierania rodzin osób zaginionych;

Finansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje wspieranie lub powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

VI. Priorytetowe zadania publiczne

- 1) **Wzmocnienie pozycji Polski** poprzez świadome budowanie miękkiej siły naszego kraju i kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski za granicą oraz przeciwdziałanie dezinformacji międzynarodowej.
- 2) **Rozwijanie współpracy oraz realizacja wspólnych inicjatyw na rzecz Polonii oraz z Polonią i Polakami za granicą** w oparciu o Rządową strategię współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030.
- 3) **Promowanie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw za granicą** poprzez budowanie pozytywnego wizerunku Polski jako stabilnego partnera handlowego i inwestycyjnego, wspieranie polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i

inwestycyjnej za granicą, a także wzmocnienie zaplecza merytorycznego partnerów i ich zdolności do współpracy międzynarodowej.

- 4) **Wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się**, dobrego rządzenia, demokracji i praw człowieka na świecie, upowszechnianie wiedzy w społeczeństwie polskim na temat współpracy rozwojowej, problemów i wyzwań o charakterze globalnym, w tym o Celach Zrównoważonego Rozwoju Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ONZ oraz świadczenie pomocy humanitarnej dla ludności poszkodowanej w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych spowodowanych przez naturę lub działania człowieka. Działania będą prowadzone m. in. w oparciu o Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej 2021-2030 oraz o roczne Plany współpracy rozwojowej.
- 5) **Promocja praw człowieka i demokracji** m.in. poprzez:
 - a) opracowywanie propozycji poprawy przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w ramach realizacji zaleceń zawartych w dokumentach przyjętych na konferencjach wysokiego szczebla Rady Europy,
 - b) propagowanie wiedzy na temat orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich i sprawach dotyczących państw trzecich,
 - c) zwiększenie świadomości i wiedzy w społeczeństwie na temat polskiej dyplomacji i polityki zagranicznej,
 - d) współpracę z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie działań na rzecz edukacji międzykulturowej oraz przeciwdziałania dezinformacji.
- 6) **Wspieranie udziału Polski w formowaniu polityk, strategii i programów** realizowanych przez instytucje międzynarodowe, takie jak ONZ, Komisja Europejska, Rada Europy, OBWE oraz inne organizacje międzyrządowe i fora wielostronne – poprzez wspieranie działań, których celem jest aktywny udział w międzynarodowych procesach konsultacyjnych i programowych, a także współpraca z MSZ w ramach wspólnej dyplomacji publicznej.

VII. Sposób realizacji Programu

Program będzie realizowany na wielu płaszczyznach, obejmując działania prowadzone zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Realizacja programu polegać będzie na:

- organizowaniu konkursów ofert dla organizacji pozarządowych w celu powierzenia lub wspierania wykonywania zadań publicznych,
- działaniach promocyjnych i informacyjnych o charakterze niefinansowym,
- realizacji wspólnych projektów w kraju i za granicą,
- zasięganu opinii organizacji pozarządowych, konsultacjach i wymianie informacji,
- udziale reprezentantów organizacji pozarządowych w pracach ciał opiniotwórczo-doradczych ustanowionych przy Ministrze Spraw Zagranicznych, których zadania zostały opisane w punkcie III niniejszego Programu.

Program, w poszczególnych obszarach priorytetowych zadań publicznych wymienionych w pkt VI, może być realizowany poprzez:

Ad 1:

- a) upowszechnianie wiedzy na temat Polski, polskiej kultury, nauki, gospodarki, przemysłów kreatywnych i społeczeństwa oraz zaangażowania obywatelskiego Polaków, odzwierciedlającego takie wartości, jak solidarność i takie cechy, jak kreatywność;
- b) promowanie języka polskiego i jego nauczania jako języka obcego;
- c) przeciwdziałanie dezinformacji międzynarodowej oraz wadliwym kodom pamięci w życiu publicznym innych państw, zwłaszcza w sferze medialnej, w szczególności w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i mowie nienawiści;

Ad 2:

- a) realizację konkursów ofert w obszarze współpracy z Polonią i Polakami za granicą wynikających z celów i priorytetów Rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030;
- b) prowadzenie strony www.polonia.gov.pl;

Ad 3:

- a) obsługę Rady Konsultacyjnej ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej przy Ministrze Spraw Zagranicznych;
- b) organizację komponentów gospodarczych wizyt zagranicznych z udziałem przedstawicieli MSZ;
- c) organizację spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz szkoleniowych dla partnerów;
- d) udział i współrealizację projektów i wydarzeń międzynarodowych (w tym konferencji, seminariów, stoisk w trakcie tych wydarzeń oraz targów i wystaw) promujących wybrane sektory i branże polskiej gospodarki;
- e) opracowywanie i dystrybucję materiałów informacyjnych dot. wybranych branż i gałęzi polskiej gospodarki, a także ekonomicznej problematyki globalnej;
- f) wymianę informacji o planowanych i podejmowanych działaniach;

Ad 4:

- a) realizację konkursów ofert w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej i edukacji globalnej;
- b) konsultacje dokumentów określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej takich jak wieloletni program współpracy rozwojowej i roczne plany współpracy rozwojowej;
- c) organizowanie spotkań informacyjnych i konsultacyjnych dla podmiotów uczestniczących w realizowaniu współpracy rozwojowej;
- d) prowadzenie działalności informacyjnej za pomocą strony internetowej www.polskapomoc.gov.pl i kanałów mediów społecznościowych;
- e) Rady Programowej Współpracy Rozwojowej;

Ad 5:

- a) zapewnianie przestrzegania zobowiązań prawno-międzynarodowych Polski w obszarze praw człowieka;
- b) poprawę przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;
- c) działanie na rzecz zmniejszenia liczby skarg powtarzalnych kierowanych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko Polsce oraz liczby wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich, pozostających w procesie wykonywania;

- d) kontynuowanie działań na rzecz zwiększenia skuteczności środków generalnych przyjmowanych w celu wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- e) realizację zaleceń Rady Europy w sprawie poprawy implementacji Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności na poziomie krajowym;
- f) organizację seminariów, konferencji i wydawanie własnych publikacji w dziedzinie praw człowieka w tym organizowanie konferencji międzynarodowych z cyklu Warszawskich Seminariów Praw Człowieka, poświęconych tematyce promocji i ochrony praw człowieka zgodnie ze standardami wypracowanymi w ramach systemu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz, w razie potrzeby, innych konferencji w zakresie promocji praw człowieka;
- g) obsługę Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- h) organizowanie konkursu na Młodzieżowego Delegata Rzeczypospolitej Polskiej na sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
- i) uczestnictwo w niektórych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka;
- j) prowadzenie wspólnych projektów w dziedzinie demokracji i praw człowieka;
- k) promowanie własnych publikacji w tej dziedzinie wśród organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka;
- l) upowszechnianie w polskim społeczeństwie dorobku Rady Europy,
- m) organizowanie konferencji Warszawski Dialog na rzecz Demokracji,
- n) udział w wybranych konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka;
- o) upowszechnianie w polskim społeczeństwie, a szczególnie wśród młodzieży, wiedzy o zadaniach ONZ oraz zasadach jej funkcjonowania, promowanie osiągnięć ONZ oraz pracy polskiej dyplomacji w ONZ;
- p) wspieranie organizacji konferencji młodzieżowych poświęconych ONZ (symulacji ONZ);
- q) organizację seminariów, konferencji, spotkań informacyjnych, możliwość delegowania przedstawicieli organizacji pozarządowych w charakterze *self-advocates* na wydarzenia organizowane przez ONZ dotyczące działalności tych organizacji (pod warunkiem zgodności z priorytetami polityki zagranicznej w zakresie praw człowieka), przyznawanie nagród w dziedzinie praw człowieka i demokracji, a także współpracę w zakresie realizacji „Krajowego Planu Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka”;
- r) współpracę ze szkołami wyższymi realizującymi badania naukowe związane z problematyką funkcjonowania ONZ;
- s) wspieranie działań na rzecz równouprawnienia, w tym promowanie aktywnego udziału kobiet w procesach społecznych i gospodarczych oraz promowanie Agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo”.

VIII. Okres realizacji Programu

Program współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi jest programem pięcioletnim i będzie realizowany w latach 2026-2030.

IX. Wysokość środków planowanych na realizację Programu

Komórki organizacyjne Ministerstwa Spraw Zagranicznych i jednostki współpracujące podejmą działania w ramach zadań oraz środków zabezpieczonych w swoich planach finansowych. Z uwagi na finansowanie zadań publicznych ze środków pochodzących z budżetu państwa, przyznawanych w cyklu jednorocznym, kwoty przeznaczone na realizację programu w latach 2026, 2027, 2028, 2029 oraz 2030 r. będą uzależnione od kwot, które zostaną przyjęte w ustawach budżetowych w części 45 – sprawy zagraniczne.

X. Sposób oceny realizacji Programu

Ocena realizacji Programu będzie dokonywana corocznie w oparciu o raporty komórek organizacyjnych zaangażowanych w jego realizację. Roczne sprawozdania z realizacji Programu w poszczególnych latach publikowane będą na stronie internetowej MSZ do 30 kwietnia każdego następnego roku.

Ponadto zostanie opracowany raport podsumowujący cały okres, w którym Program obowiązuje.

XI. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji (sposób powstania dokumentu)

Program został opracowany we współpracy komórek organizacyjnych MSZ realizujących zadania w zakresie objętym Programem.

Proces konsultacji dokumentu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, został przeprowadzony w dniach 20 czerwca – 18 lipca 2025 r. przy wykorzystaniu:

- strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MSZ: www.gov.pl/dyplomacja;
- strony internetowej Polskiej Pomocy: www.polskapomoc.gov.pl.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych otrzymało 26 uwag do dokumentu od 6 podmiotów. Uwzględniono w całości lub częściowo 6 uwag.

Odpowiedź Ministerstwa została opublikowana na stronie internetowej BIP MSZ w dniu 25.08.2025 r.